

“Hjemland” set indefra

I udstillingen “Hjemland” på Vejle Kunstmuseum står Inuuteq Storchs fotografier som et nutidigt modspil til den danske guldalderperiodes billeder af nation og tilhørsforhold

MARTIN CHRISTIANSEN
redaktion@sermitsiaq.gl

DER LIGGER SMÅ BÅDE spredt i det stille vand.

Isflager driver langsomt forbi, og i baggrunden rejser fjeldene sig i et blegt lys, der hverken helt er nat eller dag. Det er et billede af ro - men også af liv. Af noget levet, ikke iscenesat.

På Inuuteq Storchs billede er hjemlandet ikke noget, der skal forskønnes. Det er noget, der skal mærkes.

På Vejle Kunstmuseum indgår hans fotografier nu i den nye samlingsudstilling “Homeland” (hjemlandet, red.), hvor de hænger side om side med danske guldaldermalerier.

Den såkaldte guldalder dækker første halvdel af 1800-tallet og er en central periode i dansk kunsthistorie, hvor kunstnere som C.W. Eckersberg og Christen Købke skabte idealiserede billeder af landskabet

og nationen - i en tid præget af kriser, krig og tab. En kunsthistorisk samtale på tværs af tid - og på tværs af blikke.

For hvor guldalderens kunstnere malede Danmark frem som et idealiseret fædreland, viser Storch et Grønland, der er både smukt, rå og genkendeligt menneskeligt.

- Guldalderperiodens kunstnere

Hans billeder bringer en stemme ind, som vi har beskæftiget os for lidt med i dansk kunsthistorie - et blik indefra på Grønland

konstruerede en fortælling om Danmark, hvor de skruede på knapperne for at få landskabet til at fremstå så entydigt vidunderligt som muligt, forklarer kunsthistoriker Line Brædder fra Vejle Kunstmuseum.

Hos Storch er grebet et andet. Hun fortsætter:

- Han bryder med den forskønnende måde at fremstille sit hjemland på. Der er en stor kærlighed til stedet, men også en ærlighed. Hverdagsliv, ungdomsliv, cigaretter og kranser får plads side om side med de smukke landskaber.

Dermed bliver hjemlandet ikke mindre dragende - snarere tværtimod.

Et blik indefra

Storchs fotografier trækker på en længere fotografisk tradition i Grønland, hvor især John Møller fra slutningen af 1800-tallet og frem dokumenterede landet gennem kameraet. Møllers billeder er i dag en vigtig del af den visuelle historie om Grønland - men de er også skabt med et blik udefra, præget af den tilrejsendes fascination.

Hos Inuuteq Storch forskydes perspektivet.

- Det afgørende er, at han ser Kalallit Nunaat indefra, siger Line Brædder.

Det er ikke blot en geografisk forskel, men en kunstnerisk. Hvor de

tidlige fotografier ofte registrerer og fastholder, arbejder Storch i højere grad med en form for levet nærvær. Hans billeder opleves ikke som noget, der betragtes på afstand, men som noget, man træder ind i.

Det mærkes i motiverne. Venner, der hænger ud. Blikke, der møder kameraet uden at posere. Et landskab, der ikke blot er baggrund, men en del af hverdagen. Ikke som ikon, men som rum.

- Man får fornemmelsen af et helt menneske, der bærer sit kamera med sig rundt i sit eget liv og lukker os ind i det, siger hun.

Netop den tilgang placerer Storch i spændingsfeltet mellem dokumentation og erfaring. Billederne registrerer virkeligheden, men de gør det gennem en personlig og sanselig tilstedeværelse, hvor relationer, stemninger og situationer får lov at stå åbne.

Det giver fotografierne en særlig resonans. De er forankret i et konkret sted - Kalaallit Nunaat - men taler samtidig ind i noget almenmenneskeligt.

- Vi oplever, at gæster fra vidt forskellige baggrunde bliver rørt. De genkender følelsen af at høre til, fortæller Line Brædder.

Hun nævner en omvisning, hvor en kvinde fra Mellemøsten spontant fandt et foto frem fra sin telefon.

- Hun sagde, at Storchs billeder mindede hende om hendes eget

liv i Mellemøsten, og viste et billede af sine børn, der badede fra klipperne.

I det øjeblik ophæves afstanden. Grønland bliver ikke et fjernt motiv, men en erfaring, der kan spejles i andre liv. Det er måske netop her, Storchs billeder adskiller sig mest markant fra den ældre tradition: De viser ikke bare et sted - de aktiverer en følelse af at høre til.

Mere end idyllen

I udstillingen hænger Storchs fotografier side om side med guldalderens landskaber. Bøgeskove, marker og kyster - billeder, der gennem generationer har været med til at forme forestillingen om det danske og om, hvad det vil sige at høre til et sted.

Men mødet mellem de to udtryk åbner også for en erkendelse.

- Guldalderperiodens billeder viser et konstrueret og begrænset udsnit af, hvad et hjemland er. Vi har brug for flere stemmer og flere perspektiver, siger Line Brædder.

Hos Storch forskydes blikket. Ikke væk fra landskabet - men ind i det.

Hans værker udvider snarere end de kritiserer. De viser, at tilhørsforhold ikke kun knytter sig til natur og nationale symboler, men i lige så høj grad til mennesker, relationer og hverdagens situationer. At det, vi forbinder med “hjem”, rummer både det smukke og det slidte, det stille og det urolige.

Og måske vigtigst: at det opleves forskelligt - alt efter hvem man er, og hvor man står.

- Hans billeder bringer en stemme ind, som vi har beskæftiget os for lidt med i dansk kunsthistorie - et blik indefra på Grønland, siger hun.

Det er netop i den forskydning, at udstillingen finder sin styrke: Når flere blikke får plads, bliver fortællingen om, hvor vi hører til, også større.

Et fælles spørgsmål

I sidste ende kredser udstillingen om et enkelt spørgsmål: Hvor hører du til?

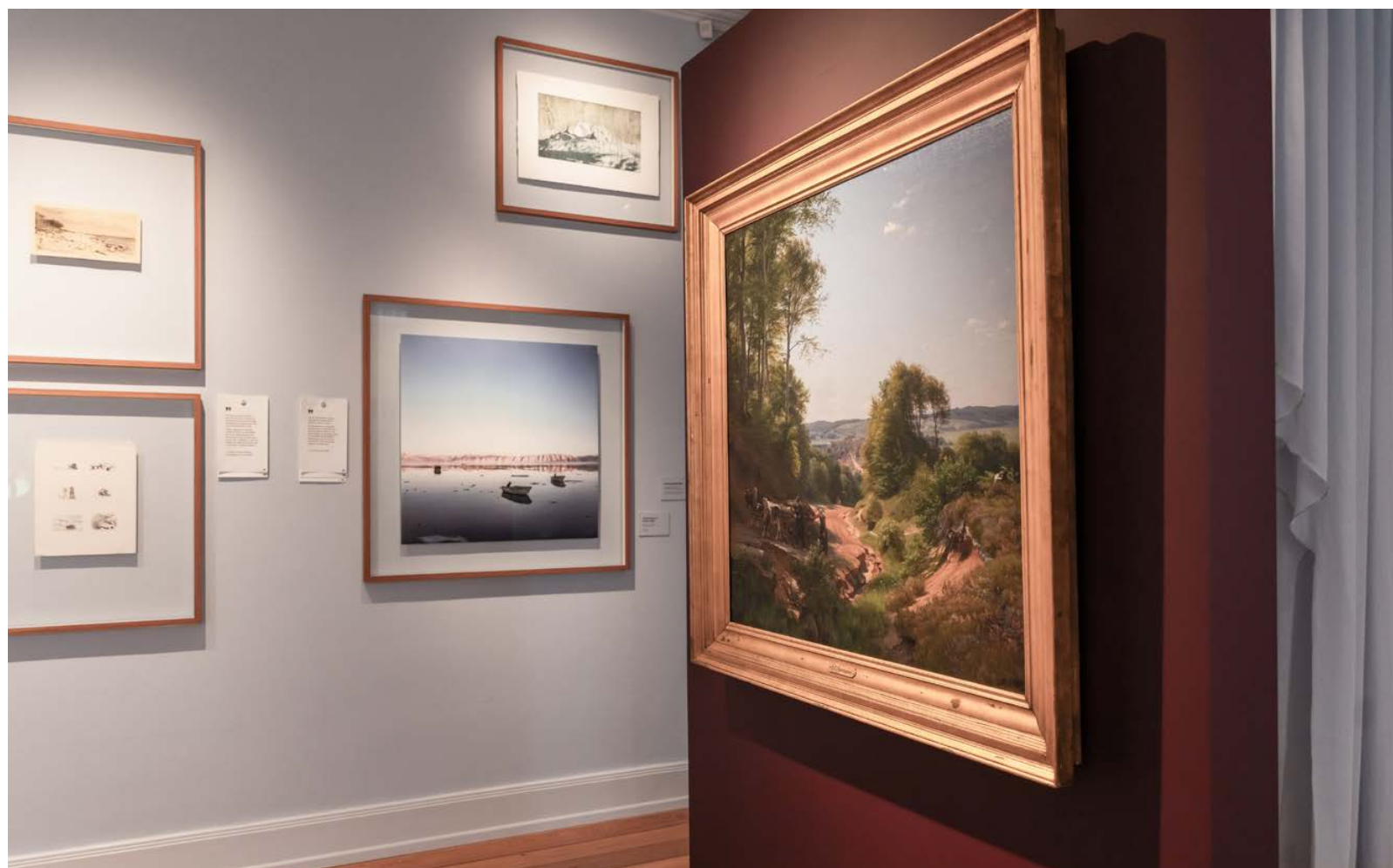
Hos guldaldermalerne var svaret ofte klart og samlet. Tilhørsforholdet var knyttet til nationen, landskabet og en fælles fortælling om det danske. Billederne pegede i én retning.

Hos Inuuteq Storch er svaret mindre entydigt - og måske netop derfor mere genkendeligt. Her er tilhørsforhold ikke noget fast, men noget, der leves og opleves. Noget, der kan være knyttet til flere steder på én gang, og som ikke lader sig reducere til én fortælling.

Det er ikke en afvisning af de tidligere billeder, men en udvidelse.

Måske er det netop derfor, Storchs fotografier bliver hængende hos beskueren.

Ikke som svar - men som en følelse.

Inuuteq Storchip assilisaa Vejle Kunstmuseumimi nunap ilaanneersut qalipakkat oqaloqatigiissutiginerinut ilaavoq, tassanilu takutinneqarluni nunap oqaluttuassartaa isinit allanit isigalugu qanoq allannortarnersoq.

Storchs fotografi indgår i en dialog med guldalderens landskaber på Vejle Kunstmuseum og viser, hvordan fortællingen om et sted ændrer sig, når den ses fra andre øjne. / Assi / Foto: Maria Christensen / Vejle Kunstmuseum

“Nunagisaq” nunagisamit isigalugu

Vejle Kunstmuseumimi saqqummersitsinermi „Nunagisaq“-mi Inuuteq Storchip assilisai Danmarkimi assiliisarnikkut inuiaassutsimik kinaassutsimillu kiisalu kikkunnut ilaanermik assiliisaannut ullumikkut naapertuutinnngillat

MARTIN CHRISTIANSEN
redaktion@sermitsiaq.gl

UMIATSIAAQAT IMMAMI qatsungasumi siamasillutik kisarsimapput. Puttaat tissukarlutik arriitsumik saneqquttarput, tunuatungaanni qaqqat qaamanermi qaammarisartorput, ulluunngilaq unnuaaniniluunniit. Asseq eqqissinermik ersersitsisoq - aammali inuunermik piviusumik. Takutitassiaannngitsumik inuusoqarneranik ersersitsisoq. Inuuteq Storchip assilisaani nunagisaq kusassarlugu saqqummiunneqanngilaq. Maluginiarneqartariaqarlunili.

Vejle Kunstmuseumimi assilisai maanna saqqummersitsinermi nutaami “Homeland”-imi (nunagisaq, aaqq.) ilaapput, tassanilu Danmarkimi assiliisarnikkut inuiaassutsimut kinaassutsimillu tunngasut sanileralugit nivingallutik.

Danmarkimi assiliisarnikkut inuiaassutsimik kinaassutsimillu kikkunnut ilaanermik assilisani ukiuni 1800-kkut affaani siullermeersuni, Qallunaat eqqumiitsuliortut oqaluttuarisaaneranni piffissami qitiulinnartumi, taamanikkut eqqumiitsuliortut soorlu C.W. Eckersbergip Christen Købkellu nuna inuiaqatigiillu kusassarlugit assilisarpat - tassa piffissami ajornartorsiorfusumi, sorsuffiusumi annaasaqarfusumilu. Eqqumiitsuliornikkut oqaluttuarisaaneq pillugu oqaloqatigiussutissaq - aamma isigisat akimorlugit.

Ukiunimi taakkunani eqqumiitsuliortut Danmark nunatut ataqineqarlutut assilisarpat, Storchip Nunarput kusanartutut, kusassaqaanngitsutut inuillu pissusiinik ilisarnaatilinnik ersersitsisutut takutippaa.

- Eqqumiitsuliortut inuiaassutsimik kinaassutsimillu ersersitsisut Danmark oqaluttuarisarpat nunalu ilaata kusanarnerunissaa anguniarlugu assigiinngitsunik iliuuseqartarlutik, eqqumiitsulianik oqaluttuarisaanermik ilisimatooq Line Brædder Vejle Kunstmuseumimeersoq nassuiaavoq.

- Eqqumiitsuliortut inuiaassutsimik kinaassutsimillu ersersitsisut Danmark oqaluttuarisarpat nunalu ilaata kusanarnerunissaa anguniarlugu assigiinngitsunik iliuuseqartarlutik, eqqumiitsulianik oqaluttuarisaanermik ilisimatooq Line Brædder Vejle Kunstmuseumimeersoq nassuiaavoq.

Inuuteq Storch allatut periaase-

qarpoq. Ima nangippoq:

- Nunagisamik kusassaalluni saqqummiussisarneq atunngilaa. Nunaminut asannittorujussuovoq, aammali unneqqarilluni. Ulluinnarni inuuneeq, inuusuttut inuunerat, sikaritsit kranillu nunallu ilaa kusarortoq sanileriissittarpai.

Taamatut pisoqartillugu nuna inunngorfigisaq pilerinannginnerulneq ajorpoq – akerlianilli pisoqartarluni.

Qamanngaanniit isigalugu

Inuuteq Storchip assiliisarnera Nunatsinni assiliisarnermut tunngassuteqarpoq, ingammik John Møllerip 1800-kkut naalerneranniilli kingornalu nunami pissutsit assiliivik atorlugu saqqummiuttarpai. Møllerip assilisai Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaaneranut ullumikkut pingaaruteqarput - aammali avataaneersutut isiginnilluni assilisaalutik - angalasutut avataanit tikittut alutorinnittutut assilisaallutik.

Inuuteq Storch allaanerumik isiginnittaaseqarpoq.

- Kalaallit Nunaat nunamit namminermit isigimmagu pingaaruteqarluniarpoq, Line Brædder oqarpoq.

Nunat sumiinnerisa assigiinngitsuunerat kisimi pineqarani eqqumiitsuliortutut assigiinngissuteqarpoq.

Siornatigut assiliasat siullit assiliisarnermi misigisanik nalunaarsugaasaraluartut, Storchip misigisat piviusutut isiginiarnerusarpai. Assilisai ungasianit isiginnilluni assiliasutut misinnarneq ajorput, iserfigisatulli misinnarnerusarlutik.

Tamanna assilissani takuneqarsinnaavoq. Ikinngutit aliikkusersoqatigiittut. Isinik assileqqusaarnertaqaanngikkaluartunik assilinqarsimasut. Nunap isikkua tunuliaqutaannaanngitsooq, ulluinnarnili inuunermut ilaasoq. Assersuutitut pinnagu, inittulli.

- Misigineqarsinnaagami inuup assiliivik nassatariinnarlugu inuuni ingerlatiinnaraa, uagullu tassunga isersinnaatilluta, oqarpoq.

Storch taama periaaseqarnermigut uppernarsaatillit misilittakkallu akornannut inissippoq. Assit piviusunik nalunaarsuisarput, kisianni taamaalillutik inuup nammineq misigissusiatigut takussaasukkut pisarlutik, taamaalillutik pissutsit, inoqatinut attaveqaatit misigissutsillu aamma pisut ammasumik ersersineqarlutik.

Tamanna assinik immikkut sunnuteqartitsivoq, sumiiffimmuut aalajangersimasumut - Nunatsinnut

Saqqummersitami “Homeland”-imi Inuuteq Storchip Nunarput nunamit namminermit isigaa aamma sumingaanneersuunerup qanoq paasariaqarneranik paasinnineq annerulersillugu – nunagisamik kusassaalluni naalagaaffimmik nunallu isikkuanik kusassaanermit allaanerulluinnartumik.

I udstillingen “Homeland” stiller Inuuteq Storch skarpt på Grønland set indefra og udvider forståelsen af, hvad det vil sige at høre til – i kontrast til guldalderens mere entydige billeder af nation og landskab. / Assi / Foto: Maria Christensen / Vejle Kunstmuseum

- tunngassuteqarput, tamatumali peqatigisaanik inunnut tamanut attuumassuteqarlutik.

- Pulaartut assigiinngitsorpassuarunik tunuliaqutallit killinneqaatigisaraat misigisarpuq, taakkuami arlaanut attuumassuteqarneq ilisar-

Assilisaani Qallunaat eqqumiitsuliortut oqaluttuarisaaneranni misissorpallaarsimangisarpur ilannguppaa – Kalaallit Nunaat nunamit namminermit isigalugu, oqarpoq

naatigaat, Line Brædder oqaluttuarpoq.

Arnap Kangiani Qiterlermeersup takornarianut takutitsinermit assilisanii mobiliminittoq takutikkaa oqaluttuaraa.

- Taassuma oqaatigaa, Storchip

assilisai Kangiani Qiterlermi inuunermik eqqaasitsisuusut, aamma meeqqami asimi nalunnguartut assingat takutillugu.

Taama pisoqaraangat ungasisuseq peeruttarpoq. Nunarput ungasissutut isigineqarunnaartarpoq, tamaanimi misigisat allat inuuneranni tarrarsorfigineqarsinnaagamik. Immaqa tamatumani Storchip assilisai ileqqutoqqanit allaanerulluinnarput: Sumiiffimmik takutitsiinnaratik - ilaaffineqartutulli misiginermit pilersitsippat.

Piviusumik saqqummiussisarneq

Storchip assilisai saqqummersitsinermit Danmarkimi saqqummersitat nunagisamik kusassaalluni saqqummiussisarnermeersut sanileralugit nivingapput. Orpippassuit, narsaatit sinerissallu - assit kinguaariit ingerlaneranni Qallunaanut tunngatillugu qanoq ittuunissamik aamma sumiiffimmuut atassuteqarneq qanoq isumaqarnersoq pillugu takorluukkanik ilusilersuisimasut.

Taamaakkaluartoq oqaatsit taaku marluk naapinnerat aamma paa-

sinninnermut ammaassivoq.

- Assit nunagisamik kusassaalluni assiliisarnemeersut nunagisap suuneranik allanngorsaalluni killilimillu takussutisippat. Nipit amerlanerusut isiginnittaatsillu amerlanerusut pisariaqartippavut, Line Brædder oqarpoq.

Storchip assilisaani isigisat allanngorput. Nunap isikkua qimannagu - iserfigaluguli.

Assilisai isornartorsiuinerunatik annertunerulersitsippat. Taakkunani takutinneqarami pinngortitamut inuiaassutsimillu ilisarnaataasunut attuumassuteqarneq kisimi pineqanngitsoq, aammali inunnut, attaveqaqatigiinnermut ulluinnarnilu pissutsinut attuumassuteqartoq. „Angerlarsimaffik“-mik taaneqartartut kusanartut aserfallatsaalineqarsimasut, eqqissisimasut eqqissiviilliorfusut ilanngullugit pineqarsinnaapput.

Immaqalu pingaarnerpaaq: Inuup kinaassusia sumilu inuunera apequtaalluni assigiinngitsunik misigisaqartarpoq.

- Assilisaani Qallunaat eqqumiitsuliortut oqaluttuarisaaneranni misissorpallaarsimangisarpur ilannguppaa - Kalaallit Nunaat nunamit namminermit isigalugu, oqarpoq.

Taamatut allatut isiginnineq saqqummersitsinerup nukittoqutigaa: Isiginneriaatsit amerlanerusut inis-saqartinneqalerpata, kikkunnut ilaanitta oqaluttuassartaa annerulis-saaq.

- Assilisaani Qallunaat eqqumiitsuliortut oqaluttuarisaaneranni misissorpallaarsimangisarpur ilannguppaa - Kalaallit Nunaat nunamit namminermit isigalugu, oqarpoq. Assilisaani Qallunaat eqqumiitsuliortut oqaluttuarisaaneranni misissorpallaarsimangisarpur ilannguppaa - Kalaallit Nunaat nunamit namminermit isigalugu, oqarpoq.

Apeqqut ataatsimoorussaq

Naggataagut saqqummersitsinermit apeqqut ataatsinnaq sammineqalerpoq: Kikkunnut ilaavit?

Nunagisamik kusassaallutik saqqummiussisarutuni akissut erseqqilunilu ataatsimooruuvooq. Naalagaaffimmuut, nunap isikkuanut qallunaallu oqaluttuassartaat ataatsimut atassuserneqartarput.

Inuuteq Storchimut atatillugu akissut paatsuugassaannngilaq - immaqalu taamaattumik ilisarnaateqarnerulluni. Tassani ilaaneq aalajangersimasumik tunngaveqanngilaq, inuunermiillunili misigisassaniilluni. Assigiinngitsunut arlalinut tunngassuteqarsinnaalluni, oqaluttuamut ataatsinnarmut minnerulersinneqarsinnaanngitsoq.

Assinik siusinnerusuneersunik itigartitsinerunani ilaalersitsineruvoq.

Immaqa tamanna pissutigalugu Storchip assilisai isiginnartunit puigorneqarneq ajorput.

Akissutitut pinnatik misigissutsillu.